

стабільності банківської системи, а також на сприяння стійким темпам економічного зростання та підтримку урядової економічної політики.

Успішність роботи Національного банку за наведеними напрямками визначатиметься в комплексі з результативністю заходів економічної політики Уряду на підставі критеріїв, що містяться у відповідних прогностичних і програмних документах економічного та соціального розвитку. Головні ризики щодо досягнення цілей та орієнтирів грошово-кредитної політики у короткостроковій перспективі концентруються довкола розвитку подій на сході України. Тривале збереження конфлікту, з одного боку, негативно впливатиме на ринкові очікування населення та бізнесу, з іншого – на економічну активність внаслідок ускладнення ведення господарської діяльності в окремих регіонах, а також звуження зовнішніх ринків збуту через взаємне запровадження обмежувальних заходів у торгівлі з Росією. У більш тривалій перспективі головні ризики концентруватимуться довкола можливої несприятливої динаміки світових фінансових та товарних ринків, а також ефективності здійснення економічних реформ у країні.

УДК 336.01

Л.Л. Калініченко, д-р екон. наук, проф. (*ХНУБА, Харків*)

І.С. Головка-Марченко (*ХНУБА, Харків*)

ЕФЕКТИВНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Всі суб'єкти відтворювального процесу по розподілу і перерозподілу сукупного суспільного продукту охоплюють грошові відносини, які організовані відповідною формою і об'єднані фінансовою системою.

Держава, або підприємство, як складові фінансової системи, повинні розробити фінансову політику, тобто усвідомити куди саме слід прямувати на даному відрізку часу, а потім її реалізувати, втілити. Для цього й створюється фінансовий механізм у формі методів, інструментів, важелів, які забезпечують формування необхідних потоків коштів. Вхідні потоки будуть формувати доходну частину фондів, а вихідні – забезпечувати цільові витрати, таким чином здійснюється практична реалізація цілей фінансової політики.

Термін «механізм» запозичене з грецької мови на початку ХІХ століття у значенні пристрій, що приводить що-небудь в дію, означає сукупність складових (деталей) цілого (системи), які, взаємодіючи, служать для передачі і перетворення руху на кожному етапі і забезпечують рух системи у визначеному напрямку.

Фінансовий механізм – сукупність форм і методів створення та використання фінансових ресурсів з метою забезпечення різноманітних потреб державних структур, суб'єктів господарювання і населення. Застосовується з метою створення сприятливих умов для економічного і соціального розвитку суспільства (див. рис. 1).

Рисунок 1 – Функціонування фінансового механізму держави

Від ефективності функціонування фінансового механізму залежить економічна незалежність держави. Створення фінансової системи, що здатна забезпечувати сталий економічний розвиток за рахунок ефективного перерозподілу фінансових ресурсів в економіці на основі розбудови повноцінного ринкового конкурентоспроможного середовища згідно із стандартами ЄС вимагає низки серйозних заходів, спрямованих на:

1) забезпечення стабільності та динамічного розвитку фінансового сектору на основі удосконалення вимог щодо капіталу, ліквідності та інших показників фінансових установ, розвитку безготівкових розрахунків, інфраструктури фінансового ринку, державних банків; запровадження ефективного механізму захисту прав кредиторів тощо;

2) розбудова інституційної спроможності регуляторів фінансового сектору шляхом координації функцій фінансових регуляторів, упровадження стандарту XBRL, створення умов для використання та розвитку новітніх ІТ-технологій;

3) удосконалення захисту прав споживачів фінансових послуг через розроблення та впровадження комплексної програми підвищення фінансової обізнаності.

Тільки в такому випадку Україна має перспективи як самостійна і незалежна держава у світовій співдружності держав.

УДК 338.012

Л.Л. Калініченко, д-р екон. наук, проф. (*ХНУБА, Харків*)

А.П. Пицалка, здоб. вищ. осв. (*ХНУБА, Харків*)

ФІНАНСОВІ МЕТОДИ ЯК ОСНОВА РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Залежно від стану функціонування економіки країни, тобто стадії циклу, рівня інфляції, дефіцитності державного і регіональних бюджетів, можливості мобілізувати фінансові ресурси всередині країни і за її межами і т.п. застосовуються як фінансові так і нефінансові методи регулювання економіки (рис. 1)